| | | |
|---|---|---|
| نام و نام خانوادگی : ..... <br> نام درس : فارسی دوازدهم <br> نام دبیر: | باسمه تعالی <br> دبیرستان شهید بهشتی یک ارومیه- دوره دوم ( سمپاد) | مدت آزمون : ۶۰ دقیقه <br> تاریخ ۲۲/ ۱۰/ ۱۴۰۰ <br> پایه وشعبه کلاس : ..... |

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

.....محل برش ورقه.....

## الف–قلمرو زبانی(۷ نمره)

**۱-معنی واژه‌های مشخص‌شده را در داخل کمانک بنویسید.** **(۱نمره)**

الف) بار دیگرش به **تضرّع** و زاری بخواند( )ب) بخروش چو شرزه شیر **ارغند**( )

ج)گفت والی از کجا در خانهٔ **خَمّار** نیست؟( ) د) هرکدام یک **طبق** پر از خاک کرده‌اند.( )

**۲-در عبارت‌های زیر غلط‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید.** **(۱نمره)**

الف – یکی از یاران به طریق انبسات گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»( )

ب – ناله‌ی مرغ اسیر این همه بحر وطن است/ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است( )

**۳-در بیت زیر ترکیب‌های اضافی را مشخص کنید.** **(۱نمره)**

گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند

( )

**٤-نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید** **(۱نمره)**

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را **فراغتی** است که **جمشیدِ** جم نداشت

( )

**٥-اجزای اصلی جملهٔ زیر را از نظر دستوری به طور کامل مشخص کنید.** **(۱نمره)**

عشق، روح و روان انسان را پاک می‌گرداند.

( )

**۶-نمودار پیکانی گروه‌های اسمی زیر را رسم کنید و نوع آنها را هم توضیح دهید.** **(۱نمره)**

یک قاشق مربا هوای نسبتاً پاک

( )

**۷-نقش ضمایر متصّل( م )در عبارت «بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت» به ترتیب کدام است؟**

( ) **(۱نمره)**

## ب–قلمرو ادبی (۵ نمره)

**۸-در بیت زیر تشبیه و استعاره را نشان دهید** **(۱نمره)**

آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد

( )

**۹- در بیت زیر دو مورد آرایه ادبی پیدا کنید و بنویسید.** **(۱نمره)**

دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

( )

**بقیّه سوالات در پشت برگ**

| | | |
|---|---|---|
| نام و نام خانوادگی : ..... | باسمه تعالی | مدت آزمون : ۶۰ دقیقه |
| نام درس : فارسی دوازدهم | دبیرستان شهید بهشتی یک ارومیه- دوره دوم ( سمپاد) | تاریخ ۲۲/ ۱۰/ ۱۴۰۰ |
| نام دبیر: | | پایه وشعبه کلاس : ..... |

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

.....محل برش ورقه.....

**۱۰-در بیت زیر آرایه تلمیح را توضیح دهید.** **(۱نمره)**

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

( )

**۱۱-مصراع های زیر را مرتّب کنید:** **(۲ نمره)**

در که خاموشی هوایت بازا جنونم ( )

شوی هان پسر ای پدر روزی بکوش که ( )

## ج-قلمرو فکری (۸ نمره)

**ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانید.**

**۱۲**-با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند **(۱ نمره)**

( )

**۱۳**- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق **(۱ نمره)**

( )

**۱۴**-عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف. **(۱ نمره)**

( )

**۱۵-در بیت«تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند»منظور از ورم و کافور چیست؟** **(۱ نمره)**

( )

**۱۶-مفهوم بیت زیر چیست؟** **(۱ نمره)**

صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند.

( )

**۱۷- مصراع« جرم راه‌رفتن نیست ره هموار نیست» به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟** **(۱ نمره)**

( )

۱۸- **منظور از قسمت‌های تعیین شده در عبارت زیر چیست؟** **(۱ نمره)**

گرم تماشا و غرق در این **دریای سبز معلقی** که بر آن **مرغان الماس پر**، تک تک از غیب سر می‌زنند.

( )

۱۹-**مفهوم بیت زیر را بنویسید.** **(۱ نمره)**

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

( )

**پیروزی شما آرزوی ماست-گروه ادبیّات دبیرستان**

| | | |
|---|---|---|
| نام و نام خانوادگی : .....<br>نام درس : فارسی دوازدهم<br>نام دبیر: | باسمه تعالی<br>دبیرستان شهید بهشتی یک ارومیه- دوره دوم ( سمپاد) | مدت آزمون : ۶۰ دقیقه<br>تاریخ ۲۲/ ۱۰/ ۱۴۰۰<br>پایه وشعبه کلاس : ..... |

.محل برش ورقه .....

## الف–قلمرو زبانی(۷ نمره)

**۱-معنی واژه‌های مشخص‌شده را در داخل کمانک بنویسید.** **(۱نمره)**

الف) بار دیگرش به **تضرّع** و زاری بخواند( زاری کردن ) ب) بخروش چو شرزه شیر **ارغند**( خشمگین و قهرآلود )

ج)گفت والی از کجا در خانهٔ **خمّار** نیست؟( می‌فروش ) د) هرکدام یک **طبق** پر از خاک کرده‌اند.(سینی گرد و بزرگ و معمولاً چوبی)

**۲-در عبارت‌های زیر غلط‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید.** **(۱نمره)**

الف – یکی از یاران به طریق **انبسات** گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»(انبساط )

ب – ناله‌ی مرغ اسیر این همه **بحر** وطن است/ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است( بهر )

**۳-در بیت زیر ترکیب‌های اضافی را مشخص کنید.** **(۱نمره)**

گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند

( آتش دل ، جانت ، جانت )

**٤-نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید** **(۱نمره)**

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را **فراغتی** است که **جمشید** جم نداشت

( نهاد - نهاد )

**٥-اجزای اصلی جملهٔ زیر را از نظر دستوری به طور کامل مشخص کنید.** **(۱نمره)**

عشق، روح و روان انسان را پاک می‌گرداند.

( عشق: نهاد - روح و روان انسان : مفعول - پاک : مسند - می‌گرداند : فعل اسنادی )

**۶-نمودار پیکانی گروه‌های اسمی زیر را رسم کنید و نوع آنها را هم توضیح دهید.** **(۱نمره)**

یک قاشق مربا — هوای نسبتاً پاک

( یک : صفت شمارشی - قاشق : هسته - مربا: مضاف‌الیه (وابسته) / هوا: هسته - نسبتاً: وابستهٔ وابسته (وابستهٔ صفت)، پاک: وابسته (صفت) )

**۷-نقش ضمایر متصّل( م )در عبارت «بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت» به ترتیب کدام است؟**

( م در گلم : مفعول / م در دامنم : مضاف‌الیه ) **(۱نمره)**

## ب–قلمرو ادبی (۵ نمره)

**۸-در بیت زیر تشبیه و استعاره را نشان دهید** **(۱نمره)**

آتش عشق است کاندر نی فتاد — جوشش عشق است کاندر می فتاد

( آتش عشق : تشبیه . آتش (مشبه) عشق (مشبه) / جوشش عشق : استعاره )

**۹- در بیت زیر دو مورد آرایه ادبی پیدا کنید و بنویسید.** **(۱نمره)**

دست از مس وجود چو مردان ره بشوی — تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

( مس وجود : تشبیه وجود : مشبه / مس : مشبه - کیمیای عشق : تشبیه
مس و زر : تضاد )

**بقیّه سوالات در پشت برگ**

| | | |
|---|---|---|
| نام و نام خانوادگی : ..... <br> نام درس : فارسی دوازدهم <br> نام دبیر: | باسمه تعالی <br> دبیرستان شهید بهشتی یک ارومیه- دوره دوم ( سمپاد) | مدت آزمون : ۶۰ دقیقه <br> تاریخ ۲۲/ ۱۰/ ۱۴۰۰ <br> پایه وشعبه کلاس : ..... |

محل برش ورقه .....

**۱۰-در بیت زیر آرایه تلمیح را توضیح دهید.** **(۱نمره)**

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

( جمشید : یکی از پادشاهان اساطیری است که کارهای بزرگی انجام داده است و دوران او، بسیار درخشان بوده است .

**۱۱-مصراع های زیر را مرتّب کنید:** **(۲ نمره)**

در که خاموشی هوایت بازا جنونم ( بازآ که در هوایت خاموشی جنونم )

شوی هان پسر ای پدر روزی بکوش که ( هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی )

## ج-قلمرو فکری (۸ نمره)

**ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانید.**

**۱۲-**با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند **(۱ نمره)**

( با شیر سپهر (آفتاب) و ستارهٔ سعادت (مشتری) پیمان بستهای. (اشاره به بلندی رمانوی کند)

**۱۳-** سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق **(۱ نمره)**

( مشنونده‌ای می‌خواهم که دوری از حق را درک کرده باشد تا بتوانم درد و سوز جدایی را برای او تعریف کنم .

**۱۴-**عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف. **(۱ نمره)**

( عبادت کنندگان خانهٔ جلال و عظمت الهی، به کوتاهی کردن در عبادت خود اقرار و اعتراف می‌کنند )

**۱۵-در بیت«تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند»منظور از ورم و کافور چیست؟** **(۱ نمره)**

( منظور از ورم برجستگی ورم دمانند و منظور از کافور: برف‌هایی است که بر قله دماوند می‌نشیند .

**۱۶-مفهوم بیت زیر چیست؟** **(۱ نمره)**

صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند.

( برای رسیدن به مقصود رنج و تلاش زیادی باید انجام داد و مشکلات زیادی را ) باید تحمل کرد .

**۱۷- مصراع« جرم راه‌رفتن نیست ره هموار نیست» به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟** **(۱ نمره)**

( نابسامانی اجتماع که بستری برای ارتکاب جرم فراهم می‌کند . )

**۱۸- منظور از قسمت‌های تعیین شده در عبارت زیر چیست؟** **(۱ نمره)**

گرم تماشا و غرق در این **دریای سبز معلقی** که بر آن **مرغان الماس پر**، تک تک از غیب سر می‌زنند.

( آسمان ستارگان )

**۱۹-مفهوم بیت زیر را بنویسید.** **(۱ نمره)**

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

( همهٔ عالم در تکاپو و تلاش هستند تا تو بتوانی آسوده زندگی کنی و به غفلت دل به چیزی روزمرگی نگذاری و خدا را فراموش نکنی .

**پیروزی شما آرزوی ماست-گروه ادبیّات دبیرستان**